

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

KURHAUS-KASYNO-ZOPPOTY

(WOLNE MIASTO GDAŃSK)

PÓLNOCNE MONTE CARLO

Pierwszy Wielki Sezon Zimowy

salony zabaw i gry otwarte przez cały rok.

BACCARAT (CHEMIN de FER) BOULE

ROULETTE à la MONTE CARLO.

KONCERTY I PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE z UDZIAŁEM PIERWSZO-
RZĘDNYCH SIŁ. BALE DLA KURACJUSZÓW SLIZGAWKA. SKATING. SKI.

ZABAWY NA LODZIE I NA WROTNISKU.

CIEPŁE KĄPIELE LECZNICZE WSZELKIEGO RODZAJU.

ODCZYTY WYŻSZEJ SZKOŁY LUDOWEJ.

HOTELE I PENSJONATY otwarte są przez całą zimą.
Wspaniałe utrzymanie łącznie z mieszkaniem począwszy
od 30 mk. dziennie.

Z GDAŃSKA DO ZOPPOT i z powrotem kursuje co-
dziennie 15 pociągów. Podróż trwa około 20 minut. —

Mała Ententa.

Na grzechach rozbitej monarchii austro-węgierskiej powstało państwo czechosłowackie. Daleki sprzyjającym okolicznościom i bezwzględności w działaniu, Czesi zgarnęli z sukcesji austro-węgierskiej nie tylko to, co im się według praw boskich i ludzkich należało, ale i to, co im wrodzona zachłanność dyktowała.

I stało się, że państwo czeskie jest miniaturową Austro-Węgrą z tą tylko różnicą, że w ramach monarchii austriackiej poszczególne ludy posiadały możliwość nieskrępowanego rozwoju narodowego, podczas gdy w państwie czeskim skazane są na bezwzględny ucisk i wynarodowienie.

Jak wiadomo, w t. zw. Czechozłowacji Czesi stanowią mniejszość. Na 13 milionów ludności, Czechów jest tylko 6 milionów, natomiast około 4 milionów Niemców, przeszło półtora miliona Słowaków, pół miliona Węgrów, 400 tysięcy Rusinów, kilkaset tysięcy Żydów, wreszcie około 200 tysięcy Polaków.

Czesi żywią nadzieję, że uda się im zasymilować Słowaków. Chcący się to nawet z biegiem czasu stało, to i tak połowa ludności w państwie czechosłowackim ciążyć będzie stale ku krajom macierzystym: Polacy ku Polsce, Niemcy ku Niemcom, Węgrzy — ku Węgrom. Te odrośkowe dążenia narodowości obcych, zwłaszcza wobec dotychczas nieprzejadanej postawy Słowaków, grożą rozpadem państwa czeskiego od wewnątrz, co — prędzej czy później — musi nastąpić. Bowiem ani Polacy, ani Niemcy, ani Węgrzy wreszcie nigdy nie wyrenkają się słusznych praw do ziemi w olbrzymiej większości zaludnionej przez Polaków, Niemców i Węgrów.

W tych warunkach Czechosłowacja musi szukać sposobów zabezpieczenia swej egzystencji. I oto w głowach dyplomatów czeskich rodziła się myśl utworzenia związku państw, którym zagwarantują podobne niebezpieczeństwa. Postanowiono utworzyć „Małą Ententę”, w skład której weszłyby Czechosłowacja, Rumunia, Jugosławia oraz Grecja. Dla Rumunji byłoby to zabezpieczeniem przed wszelką próbą odwrętu ze strony Węgier i Bułgarii; Jugosławia i Grecja prócz zwykłego spokoju na granicy bułgarskiej uzyskiwałyby poważny atut przeciw ekspancji włoskiej; Czechosłowacja, czując się bezpieczniejszą od zewnątrz, mogła-

by włączyć siły i środki poświęcić konsolidacji wewnętrznej — Inni słowy — wynaradawianiu Słowaków i Polaków, oraz oczyszczeniu państwa od żywiliu niemieckiego.

Plan powyższy ma jednak tę złą stronę, że Rumunia prócz bułgarskiej Dobruży i węgierskiego Siedmiogrodu zgarnęła rosyjską Besarabję, z czego wynika, że szukać musi również ostony od wschodu. Z faktem odwręcia Besarabji od Rosji nie godzą się nawet świetli, czemu dała wyraz dobitny nota rządu sowieckiego do prezesa ministrów rumuńskich. Tembardziej nie pogodził się z tem Rosja wrangłowska czy inna.

I tu najpewniejszą dla Rumunji gwarancją byłby sojusz zaczepno-oporny z Polską, która w stosunku do Rosji znojącej się w mniej włączej podobnych okolicznościach.

Z drugiej strony dla Czech najstraszniejszą groźbą jest Irredenta niemiecka, skutkiem czego sojusz z Polską byłby jak najbardziej dla państwa czechosłowackiego pożądany. Ale... Czesi, jak się zdaje, spiliłi za sobą wszystkie masty; bezwzględnie sęgrabieniem tej części Śląska Cieszyńskiego, która zaledwie zwarła masę żywców polski, Czesi uderzyli wszelką możliwość trwałego porozumienia polsko-czeskiego.

Paru Benesow, czeskiemu ministrowi spraw zagranicznych w obliczu krzywdy cieszyńskiej nie stoczyło odwieci, by bezpośrednio zaproponować Polsce udział w Małej Entencie. Udał się więc do Rumunji i tam na konferencji z F. Teke Jonescu, stanęło, że propozycję tę uczynił rząd rumuński. Wynikiem tego była ostatnia podróż p. Teke Jonescu do Warszawy.

Konferencje p. Teke Jonescu w Warszawie chybiły celu, bo oto z najważniejszych źródeł udzielono prasie polskiej następującej informacji:

„Ze względu na nieuregulowanie stosunków polsko-czeskich koncepcja rumuńskiego ministra spraw zagranicznych Teke Jonescu co do wejścia Polski do Małej Ententy nie mogła znaleźć gruntu podatnego w polskich sferach rządowych.

Rząd nasz wysuwał inną koncepcję przymierzy.

W każdym razie ze strony polskiej podkreślano sympatję naszą dla Rumunji i wspólnie realnych interesów polskich i rumuńskich.”

W tej krótkiej notatce dostatecznie wyluszczone stosunek Polski do Małej Ententy. Powiedziano wyraźnie, że po-

między Polską a Czechami istnieje nieuregulowany spór o Śląsk, którego się Polska wyrzec nie może. Powiedziano natomiast, że między Polską a Rumunją istnieje wspólność realnych interesów.

Czyli: do Małej Ententy Polska w dalszych warunkach nie może się przyłączyć, ale gotowa jest wejść w przymierze z Rumunją, o ile ta zdecydowała się wejść do „innej koncepcji przymierzy”.

Tą inną koncepcją może być tylko przymierze Polski, Finlandji, Estonji, Łotwy i Rumunji, ewentualnie nawet i Litwy. Przymierze to zabezpieczyłoby gruntownie wszystkie wywołone z pod tyranii moskiewskiej ludy przed odwrętem rosyjskim. Byłaby to silna, zdolna wystawić w razie potrzeby cztery miliony bagnietów ku obronie wolności. I powstałoby tej siły stokroć potężniejszej, niż wszystkie pisane traktaty i papierowa opieka Ligi Narodów, zabezpieczyłoby wolność ludów i wieczny pokój na wschodzie Europy.

A w tych warunkach dla Rumunji znikłaby troska o odwrętu bułgarsko-węgierski. Tej gwarancji bezpieczeństwa nie da jej „Mała Ententa”, tworzona według recepty czeskiej, albowiem zarówno Czesi, jak i Jugosłowianie zbyt wyraźnie grawitują ku Rosji, nawet w jej dalszej, wynaturzonej postaci. W razie zataru o Besarabję Rumunje, należąca do przymierza państw, powstałych na gruzach Rosji czeskiej, może być pewna zdecydowanej a skutecznej pomocy. Albowiem dla przymierza tych państw będzie obojętne, gdzie nastąpi pierwsze uderzenie rosyjskie: nad Dnieprem, czy nad Ładogą, gdyż zarówno Polskę, jak Finlandję, Łotwę czy Estonję rozumieją, że w ślad za tem pierwszym uderzeniem nastąpią dalsze, trującą przyszłość Rosji drogę do Bałtyku, Wisły i Karpat.

A. L.

Częstochowa 8—11—1920.

Czarne horoskopy aliantów.

London 9 | 11 „Daily Telegraph” pisał:

Polacy będą musieli wkrótce stawić czoło sytuacji, z powodu niepowodzeń gen. Wrangla i może będą zaliczali, że nie okazali Wranglowi pomocy, którą okazał Wrangel, gdy wojska bolszewickie były

przed Werszawą.

Tenże dziennik donosi, że bolszewicy rozpoczynają wreszcie o zaofiarowaniu gen. Wranglowi propozycji pokojowych. Chciał on tym sposobem zbadać sytuację czy Francja będzie pomagała gen. Wranglowi aż do ostatka.

Rezolucja Sejmu w sprawie Wilna.

Werszawa. Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji spraw zagranicznych zatwierdzono najpierw ostatecznie sprawę rezolucji, która przedstawiona będzie plenarnemu posiedzeniu Izby w środę.

Wczoraj wieczorem toczył się pod przewodnictwem pos. St. Grabskiego dalsze narady komisji zagranicznej. Ostatecznie ustalona rezolucja w sprawie wileńskiej brzmi:

Sejm stwierdza, że wobec położenia, wytworzonego na północno-wschodniej granicy Polski koniecznym warunkiem utworzenia się stosunku pokoju na tej granicy jest szybkie i ostateczne zatwierdzenie sprawy przynależności państwowej Ziemi Wileńskiej.

Ludność tej ziemi jest w znacznej swojej większości polska i wielokrotnie stwierdziła swą wole zjednoczenia się z Rzeczpospolitą Polską.

Kierowany jednak dążeniem ustalenia swych granic państwowych nie ślą tylko oręże, lecz możliwie w zgodnym porozumieniu z sąsiedzami, a przede wszystkim wola samej ludności.

Sejm wyraża żądanie, by uczynił wszystko dla zapewnienia ludności Ziemi Wileńskiej jaknajszybszego i usuwającego wszelkie wątpliwości ostatecznego wypowiedzenia się w sprawie swego położenia się z Rzeczpospolitą Polską w jedną całość państwową.

Jednocześnie w przedświadczeniu, że

istniejąca na Ziemi Wileńskiej administracja powinna pozostać w ramach konieczności tymczasowego zarządu tej ziemi, aby nie wywołać niebezpiecznych komplikacji międzynarodowych — Sejm wyraża żądanie, aby na ślemlach objętych granicą ustaloną traktatem ryskim oraz zajętych przez wojsko polskie wprowadził natychmiast normalną polską administrację, integralnie łącząc ziemię tę z Rzeczpospolitą Polską.

Posłowie socjalistyczni zastrzeżli sobie, że wniosą w plenum poprawkę.

W dalszym ciągu obrad komisji, które uznano za tajne, minister spraw zagranicznych Sejpu referował o stanie kwestji wileńskiej i gdańskiej na terenie międzynarodowym, poczem rozwinęła się dyskusja uzupełniająca.

Po koniec posiedzenia była mowa o niezbędnych krokach rządu w celu uwolnienia Polaków, wziętych w Rosji i na Ukrainie sowieckiej w charakterze zakładników, jeńców cywilnych, Internowanych itp. Przy tej okazji sekretarzem minister Sapieha, że ks. biskup Łoskiński zmarł w więzieniu, w celi ks. Michalewicz, i że rząd robi sterania o jak najszybsze uwolnienie posła Cheniewskiego oraz pp. Minkiewicz i innych swych przedstawicieli.

Następne posiedzenie w środę. Na porządku obrad zdanie opublikowania przez rząd dokumentów, dotyczących sprawy Śląska Cieszyńskiego.

Cztery noty Rosji sowieckiej.

Korespondent „Temps” telegrafuje swemu piemu z Londynu, że Krassin przedłożył lordowi Curzonowi, ministrowi spraw zagranicznych Anglii, cztery noty rządu sowieckiego, a to w sprawach następujących:

1) Protest przeciw dostarczeniu uzbrojenia przez rząd Francji koalicji bandom powstańców w Rosji.

2) Protest przeciw zatrzymaniu przez wojsko brytyjskie statku włoskiego płynącego po morzu Czarnym ku Rosji.

3) Wyjaśnienia w sprawie uwolnienia jeńców angielskich w Baku.

4) Protest przeciw wydanym przez władze angielskie rozkazom dla wojennej floty angielskiej, zatapiającej łodzie podwodnych sowieckich.

W pierwszej nocie oświadcza nota sowiecka, że Rosja zawarła traktat pokoju z Finlandją, Estonją, Litwą i Łotwą, nadto zawieszenie broni z Polską, a mimo to wojna trwa dalej na terenie Białorusi i w zachodniej Ukrainie, gdzie „bandy morderców, które nie są podporządkowane żadnemu rządowi, w dalszym ciągu prowadzą działania wojenne przeciw republice sowieckiej”.

Te odstąpiły, pod komendą Bałacho-

Teatr PARYSKI

Program od środy 10 do niedzieli 14 listopada r. b.

Dla młodzieży dozwolone.

Sensacyjne arcydzieło sztuki kinematograficznej na jakie mogła się zdobyć Ameryka IMPONUJĄC CAŁEMU ŚWIATU!

DZIEWCZYNA Z CYRKU

(stanowi atut kinematografji).

A N O N S: II-ga serja demonstrowana będzie od piątku 19 Listopada.

Teatr „ODEON”.

Od soboty 6 do środy 10 Listopada

Wspaniały 2-u godzinny program.

NAWRÓCENIE

autentyczna historia — **Patrolu Bolszewickiego**

w polskiej wsi, w sierpniu 1920 r. — W wykonaniu artystów warszawskich.

Najlepsza artystka farsowa, ulubienica Publiczności **OSSI OSWALDA** w swej najnowszej kreacji.

Panna z wylegarni...

UWAGA. Wejście dla młodzieży dozwolone.

Program od poniedziałku 8 listopada r. b. i dni następnych.

Wojtkowe Kino

„Legun”

ul. Dąbrowskiego 12.
(dawnie Szkoła)

BAGNO ŻYCIA

dramat współczesny w 6-ciu aktach

z uroczą **Ally Kay** (duńską Mia May) w roli głównej.

Kino-teatr „NOWY”.

II-ga Aleja № 43.

Program od soboty 6 listopada r. b. i dni następnych.

Skazany w szponach zwierzęcych

Wzruszający dramat w 5-ciu częściach. — W głównej roli czarny niedźwiedź.

Nad program na scenie pierwsze występy artystów:

pani **G. Kocybulskiej** (tenor), pana **Z. Konarskiego** (baryton) i pana **S. Lisowskiego** wirtuozu na balałajce.

Orkiestra powiększona pod kierunkiem p. H. RAPPAPORTA — Ceny miejsc: Krzesło 15 mk, Łoza 20 mk. — Początek o godz. 4 w Niedzielę o 3.

Dr. Stefan Kon

specjalności
akuszerja i choroby kobiece
Ul. Kościuski 16.

Dr. Wl. Kahl

choroby kobiece, akuszerja,
wewnętrzne
Przyjmuje od 1-11 do 4-11
ul. Dąbrowskiego 8 (Szkoła) II piętro.

DOKTOR

Paweł Broniatowski

ul. Panny Marii Nr. 21 (obok Teatru Prybyłego)
choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje od 9-12 i 4-7 po południu.
Pauza od 12-1 w sobotnie.

Dr. J. Fajman

b. Asystent Kliniki Uniwersyteckiej
Profes. Neissera
Specjal: Choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 4 do 7.
ul. Piłsudskiego 9 (Dojazd) I piętro.

Leharsz-Dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marii Pa 10.
Telefon 220.
Przyjmuje codziennie od 9-11 i od 5-7 wiecz.

Redaktor i wydawca P. D. WILKOSZEWSKI

Dr. W. Popkott

Choroby gardła, nosa i ucha
przyjmuje od 3-5 po południu.
Centralna Nr. 6 m. 5 II piętro.

Zawiadomienie.

Zarząd T-wa Spławczącego „Lutnia”
wzywa instytucje i osoby, w których posiadaniu znajdują się: meble, instrumenty, podręczniki muzyczne i inne rzeczy, własność „Lutni” stonowiące, aby zgłosiły odpowiednio zameldowania o posiadanych rzeczach u członka zarządu Adama Plebarka w kancelarii Notarjusza Resslera II Aleja Nr. 22 w przeciągu 2 tygodni.

Zebranie ogólne

członków Koła Częstochowskiego Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych (Z. Z. K.) odbędzie się w lokalu związku w s. b. dn. 18 listopada r. b. o godzinie 5 po południu. Porządek dzienny: 1) sprawa lokala na szkołę, 2) wybór na zjazd walny, 3) wnioski na zjazd.

Oszczędzić pieniędzy

może każdy na kupnie płócien, barchandów, flanel, ręczników, prześcieradeł, chustek, jestonek i innych zimowych towarów na suknie i bluzki gdyż najtaniej takowe sprzedaje J. RZAŚIŃSKI, Kościuski 19a lewa oficyna II-e wejście.

Zginęła

książka meldunkowa
Stary Stradom Nr. 12
Markiewicz.

Waga, szłydy
kolczyki z dyamentami
Al. do sprzedania III
Aleja 55 Pracownia
haftów i bielizny.

Zgubiono
kartę powołania i metrykę na imię Chama
Miech I G. Idmiana

Zgubiono
kartę powołania w wojska wyd. przez P. K. U.
w Strzyżowie na imię
Michała Buczkowski

Wychowawczyni
frobelanka Izraelitka
posiada kondycję
adres w Gońcu.

Z powodu

wyjazdu są do sprzedania przy ul. Szkolnej ob. dom p. Klepackiego lewa oficyna II piętro szafy, kredens, komoda, łóżka żelazne meblowe, stoły meblowe, stół łazienkowy maszynowy do szycia i inne. Sprzedaż odbywać się będzie 9 i 10 i 11 listopada r. b. od godziny 10 rano do 3 p.

Zgubiono

kartę powołania wyd. przez P. K. U. w Częstochowie na imię Fuka
Dawida Znalazca
zeccie zwrócić do
Adm. Gońca.

Zgubiono

paszport wyc. na imię
Jana Skawskiego.

Zgubiono

portfel zawierający paszport kartę zwolnienia kartę odroczenia w yd. przez P. K. U. w Częstoch. na imię Edwarda Janikowskiego oraz gotówkę około 300 mk. i różne kwity Uprasza się iśskowego znalazcę o zwrót dowodów pieniądze m. ze zostawić w nagrodę.

Wózek

dziecięcy lub kołowy używany w dobrym stanie kupię Wład. II Aleja 23 Karwinski.

Zgubiono

51 XI 20 r. na stacji Częstochowa książeczkę z kwitami emerytalnymi na imię M. Tomal. Łaskawy znalazca raczy kwity złożyć w kancelarii naczelnik stacji pieniążek może zachować dla siebie.

Potrzebni

praktykanci do zakładu mechanicznego ul. Fabryczna Nr. 9.

Idąco

s klasztoru na gołgo dn. 8 list. zgubił szal brązowy w czasie pasy łaskawy znalazca raczy doreczyć za wynagrodzeniem Raczynski Jasna Gór

Młocarnia

na czyste zboże młyń z pyłem 2 strutowi na kamień 375g i 250 walce Kambela szal paca bębnowy do białak sprzedam Nowy Rynek 3 Klukowska.

Pies

chart jasnożółty drzy białki się do odebrania u Szygiera koło ni Konopiska T-wa B. Hantke za zwrot kosztów utrzymania i ogłoszenia.

Zgubiono

Kartę powołania do wojska wydana przez P. K. U. na imię J. ka Dancygiera

Maszyna

Singera bębnowa sprzedam Ugrodoma N 26 m. 12.

Redaktor literacki: JAN PARYSKI

Oddrót wo włascyen zakładach druczarskich „Gońca Częstochowskiego”.